

МЕНЕДЖМЕНТ (ПО 03)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>D Бізнес, адміністрування та право</i>
Спеціальність	<i>D5 Маркетинг</i>
Освітня програма	<i>Промисловий маркетинг</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4.0 кредити/120 годин (лекції – 30 год., практичні заняття – 30 год., СР – 60 год.)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/ Модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>Згідно розкладу http://roz.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: Пермінова Світлана Олександрівна, доцент кафедри менеджменту підприємств, кандидат педагогічних наук, доцент e-mail: svitlanaperminova@gmail.com Практичні: к.пед.н., доцент, Пермінова Світлана Олександрівна</i>
Розміщення курсу	<i>На платформі дистанційного навчання «Сікорський» https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=6451</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Призначення дисципліни «Менеджмент» полягає у формуванні в здобувачів освіти системного управлінського мислення та практичних навичок застосування принципів менеджменту в професійній діяльності. Дисципліна спрямована на підготовку фахівців, здатних здійснювати управлінську діяльність, брати участь у розробленні та реалізації стратегічних і тактичних рішень організації, ефективно управляти маркетинговими процесами, ресурсами та командами в умовах ринкової конкуренції та цифрової трансформації економіки.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі оволодівають основами планування, організації, мотивації та контролю діяльності, навичками управління командами, проектами, та ресурсами, прийняттям управлінських рішень в умовах невизначеності, конкуренції та

динамічного зовнішнього середовища, а також засвоюють етичні та соціальні засади сучасного менеджменту.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів фундаментальних знань у галузі менеджменту, набуття умінь вирішувати завдання організаційно-економічного управління в сучасних умовах функціонування соціальних систем.

Предметом вивчення дисципліни є узагальнена й інтегрована сукупність управлінських відносин у підсистемах організації, її стосунки із зовнішнім середовищем та загальні закономірності, принципи формування, функціонування і розвитку системи управління організацією.

Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у здобувачів вищої освіти ряду **компетентностей**:

- ЗК 05 - визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 11 - здатність працювати в команді.
- ФК 13 - здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в крос-функціональному розрізі.
- ФК 16 - здатність проводити комплексний аналіз економічного середовища діяльності підприємства на мікро- та макрорівнях і досліджувати структурні особливості галузевих ринків, приймати управлінські рішення в умовах конкурентного середовища та ефективно управляти маркетинговими процесами в відповідних секторах.

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувача вищої освіти наступні **програмні результати навчання**:

- ПРН 10 - пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.
- ПРН 11 - демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта, у тому числі на промисловому та споріднених ринках.
- ПРН 12 - виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
- ПРН 13 - відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.
- ПРН 14 - виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення.
- ПРН 21 - Демонструвати вміння оцінювати макро- та мікроекономічні фактори впливу на ринкову кон'юнктуру, формувати моделі позиціонування компанії на різних галузевих ринках, приймати та реалізовувати ефективні маркетингові управлінські рішення.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: «Бізнес-комунікації», «Саморганізація та професійний розвиток», «Правознавство».

Постреквізити: «Маркетинг».

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та методологічні основи менеджменту

Тема 2. Історичний розвиток менеджменту як діяльності і науки

- Тема 3. Управлінські рішення в менеджменті
Тема 4. Планування в організації
Тема 5. Організація як функція менеджменту
Тема 6. Мотивація в системі менеджменту
Тема 7. Управлінський контроль
Тема 8. Інформаційне забезпечення та комунікації в менеджменті
Тема 9. Керівництво та лідерство в організації

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Менеджмент: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 075 «Маркетинг», освітньо-професійної програми «Промисловий маркетинг» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: С.О. Пермінова, Т.В.Лазоренко. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,37 МБ). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023.152 с.

Додаткова література

1. Менеджмент: практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. Спеціальності 051 «Економіка», освітніх програм «Економічна кібернетика», «Міжнародна економіка», «Економіка бізнес-підприємства», «Управління персоналом та економіка праці», «Бізнес-аналітика»/ КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.В.Лазоренко, О.В. Гук. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,08 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 105 с.

2. Бондар О.В. Ситуаційний менеджмент. Центр навчальної літератури, 2019. 326 с.

3. Білорус Т.В. Практикум з менеджменту: навчальний посібник. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. – 185 с.

4. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 104 с.

5. Файнзібельт Л.С., Жуковська О.А., Якимчук В.С. Теорія прийняття рішень: підручник. Київ: Освіта України, 2018. 246 с.

6. Кредісов А.І. Менеджмент в історичному розвитку як теорія. Знання України. 2019. 515 с.

7. Мінцберг Г. Анатомія менеджменту. Ефективний спосіб керувати компанією : пер. з англ. Київ: Наш формат, 2018. 397 с.

8. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова.– Електронні текстові дані (1 файл: 560 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021.166 с.

9. Храпкіна В., Пічик К.. Менеджмент: навчальний посібник. Києво-могилянська академія. 2021. 460 с.

10. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.

11. Менеджмент : навч.посіб. / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.

12. Дудар Т.Г., Волошин Р.В., Дудар В.Т. Менеджмент: навч. посіб. Центр навчальної літератури, 2019. 336 с.

13. Рульєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент: навч. посіб. Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.

Інформаційні ресурси

1. Сервер Верховної Ради України - www.rada.gov.ua
2. Ліга Бізнес-Інформ - www.liga.net

3. Нормативні акти України - www.nau.kiev.ua
4. Право. Україна - www.legal.com.ua
5. Українське право - www.ukrpravo.com
6. МОН України - www.mon.gov.ua

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опановування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції проблемного характеру, практичні заняття, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний;

спеціальні методи навчання: кейс метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, інтерактивна взаємодія здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom) та асинхронному (платформа «Сікорський») режимі;

- форми та методи оцінювання: тестування, дискусійне обговорення та надання відповідей на проблемні питання, виконання ситуаційних та творчих завдань, відповіді на практичних заняттях (опитування), виконання кейсів, презентацій, виконання модульної контрольної роботи.

- підсумковий контроль – залік.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.	<i>Основні методи навчання:</i> лекції, практичні заняття, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами; <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний; <i>Спеціальні методи навчання:</i> кейс метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, інтерактивна взаємодія здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom) та асинхронному (платформа «Сікорський») режимі.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: доповіді з проблемних питань на практичних заняттях, тестування, опрацювання кейсів та ситуаційних завдань, командні заходи, виконання модульної контрольної роботи. Календарний контроль – перша та друга атестація. Підсумковий контроль – залік.
ПРН 11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта, у тому числі на промисловому та споріднених ринках	<i>Основні методи навчання:</i> лекції, практичні заняття, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами; <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний; <i>Спеціальні методи навчання:</i> кейс метод,	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: доповіді з проблемних питань на практичних заняттях, тестування, опрацювання кейсів та

	робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, інтерактивна взаємодія здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom) та асинхронному (платформа «Сікорський») режимі.	ситуаційних завдань, командні заходи, виконання модульної контрольної роботи. Календарний контроль – перша та друга атестація. Підсумковий контроль – залік.
ПРН 12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним	<i>Основні методи навчання:</i> лекції, практичні заняття, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами; <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний; <i>Спеціальні методи навчання:</i> кейс метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, інтерактивна взаємодія здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom) та асинхронному (платформа «Сікорський») режимі.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: доповіді з проблемних питань на практичних заняттях, тестування, опрацювання кейсів та ситуаційних завдань, командні заходи, виконання модульної контрольної роботи. Календарний контроль – перша та друга атестація. Підсумковий контроль – залік.
ПРН 13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи	<i>Основні методи навчання:</i> лекції, практичні заняття, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами; <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний; <i>Спеціальні методи навчання:</i> кейс метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, інтерактивна взаємодія здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom) та асинхронному (платформа «Сікорський») режимі.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: доповіді з проблемних питань на практичних заняттях, тестування, опрацювання кейсів та ситуаційних завдань, командні заходи, виконання модульної контрольної роботи. Календарний контроль – перша та друга атестація. Підсумковий контроль – залік.
ПРН 14. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення	<i>Основні методи навчання:</i> лекції, практичні заняття, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами; <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний; <i>Спеціальні методи навчання:</i> кейс метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, інтерактивна взаємодія здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom) та асинхронному	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: доповіді з проблемних питань на практичних заняттях, тестування, опрацювання кейсів та ситуаційних завдань, командні заходи, виконання модульної контрольної роботи. Календарний контроль –

	(платформа «Сікорський») режимі.	перша та друга атестація. Підсумковий контроль – залік.
ПРН 21. Демонструвати вміння оцінювати макро- та мікроекономічні фактори впливу на ринкову кон'юнктуру, формувати моделі позиціонування компанії на різних галузевих ринках, приймати та реалізовувати ефективні маркетингові управлінські рішення	<i>Основні методи навчання:</i> лекції, практичні заняття, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами; <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний; <i>Спеціальні методи навчання:</i> кейс метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, інтерактивна взаємодія здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom) та асинхронному (платформа «Сікорський») режимі.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: доповіді з проблемних питань на практичних заняттях, тестування, опрацювання кейсів та ситуаційних завдань, командні заходи, виконання модульної контрольної роботи. Календарний контроль – перша та друга атестація. Підсумковий контроль – залік.

6. Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 30 годин лекційних та 30 годин практичних занять, модульна контрольна робота.

Тиждень навчання	Розподіл годин			Назва розділів, тем	Зміст занять та самостійної роботи здобувачів	Контрольні заходи
	Л	ПЗ	СР			
1-2	4	4	7	Тема 1. Сутність та методологічн і основи менеджмент у	Л1-2: Особливості і специфіка менеджменту. Основні категорії менеджменту. Закони і закономірності в менеджменті. Основні принципи менеджменту. Методологічні підходи в менеджменті. Методи менеджменту П1-2. Вступ. Основні вимоги в ході вивчення дисципліни, система оцінки успішності студентів. Виконання практичного завдання. СР: підготовка до опитування, виконання домашнього завдання, опрацювання лекційного матеріалу.	Опитування, дискусії, виконання практичних завдань
3-4	4	4	7	Тема 2. Історичний розвиток менеджмент у як діяльності і науки	Л 3-4: Історичні передумови менеджменту. Наукові школи менеджменту (школа наукового управління, адміністративна школа управління, школа людських відносин, школа поведінкових наук, емпірична школа управління, теорія організаційної культури). Сучасна філософія управління. ПЗ-4: Опитування, виконання ситуаційних та кейсових завдань, тестування. СР: підготовка до опитування, виконання домашнього завдання, опрацювання	Опитування, презентація, виконання практичних завдань, тестові завдання

					лекційного матеріалу, підготовка до тестових завдань.	
5-6	4	4	7	Тема 3. Управлінські рішення в менеджменті	Л5-6: Сутність та особливості управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Етапи розроблення управлінських рішень. Правила і підходи до прийняття управлінських рішень. Основні вимоги до прийняття управлінського рішення. П5-6: Опитування. Презентації доповідей з проблемних питань, опрацювання кейсових завдань, СР: підготовка до опитування, виконання домашнього завдання, опрацювання лекційного матеріалу.	Індивідуальне дослідження, виконання практичних завдань.
7-8	4	4	7	Тема 4. Планування в організації	Л7-8: Роль планування в розвитку організації. Стратегічне планування. Тактичне та оперативне планування. Методи планування П7-8: Опитування. Презентації доповідей з проблемних питань, обговорення, опрацювання ситуаційних завдань, тестування. СР: підготовка до опитування, виконання домашнього завдання, опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до тестових завдань.	Опитування, дискусії, виконання практичних завдань, тестові завдання
9-10	4	4	7	Тема 5. Організуванн я як функція менеджмент у	Л9-10: Суть процесу організації діяльності. Організація процесу виконання рішень. Організаційна структура управління. Види традиційних організаційних структур. Принципи і правила проектування організаційних структур П9-10: Опитування. Презентації доповідей з проблемних питань, обговорення, опрацювання ситуаційних і творчих завдань СР: підготовка до опитування, виконання домашнього завдання, опрацювання лекційного матеріалу.	Опитування, дискусії, виконання практичних завдань
11-12	4	4	7	Тема 6. Мотивація в системі менеджмент у	Л11-12: Значення і необхідність мотивації персоналу. Теорії мотивації: змістовні теорії мотивації (теорія Ф.Тейлора, теорія А.Маслоу, теорія Д.Мак-Грегора, теорія Ф.Герцберга, теорія Д.Мак-Клелланда); процесуальні теорії мотивації (теорія очікувань В.Врума, теорія посилення мотивації Б.Скіннера, теорія постановки цілей Е.Лока, теорія справедливості Дж.Адамса, Модель Портера – Лоулера, теорія “Z” У.Оучі). Матеріальне та нематеріальне стимулювання. П11-12: Опитування, виконання ситуаційних та аналітичних завдань, опрацювання тестових завдань	Опитування, дискусії, виконання практичних завдань, тестові завдання

					СР: підготовка до опитування, виконання домашнього завдання, опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до тестових завдань.	
13	2	2	4	Тема 7. Управлінський контроль	Л13: Сутність і види управлінського контролю. Характеристика ефективного управлінського контролю. Особливості організації управлінського контролю П13: Опитування. Презентації доповідей з проблемних питань та їх обговорення, виконання творчих завдань в команді, опрацювання ситуаційних завдань СР: підготовка до опитування, виконання домашнього завдання, опрацювання лекційного матеріалу.	Опитування, виконання практичних завдань, командна робота
14	2	2	4	Тема 8. Інформаційне забезпечення та комунікації в менеджменті	Л14: Джерела інформації. Канали поширення і носії інформації. Вимоги до поширення і захисту управлінської інформації. Комунікації в менеджменті. Ділові комунікації. П14: Опитування. Презентації доповідей з проблемних питань та їх обговорення, виконання ситуаційних та творчих завдань, СР: підготовка до опитування, виконання домашнього завдання, опрацювання лекційного матеріалу.	Опитування, дискусії, виконання практичних завдань.
15	2		2	Тема 9. Керівництво та лідерство в організації.	Л15 Типологія керівників. Стиль керівництва: його особливості та види. Керівництво і влада. Лідерство і авторитет СР: опрацювання лекційного матеріалу	
		2	2		Модульна контрольна робота	Оцінювання ПРН за темами 1-9
			6	Залік	СР: підготовка до складання заліку	Виконання залікової контрольної роботи або отримання заліку згідно поточного рейтингу
Разом	30	30	60			

7. Самостійна робота студента

Самостійна робота студентів передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку до практичних занять, виконання домашніх завдань, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, підготовку до проведення ділової гри, до модульної контрольної роботи та підготовку до складання заліку. Обсяги часу на виконання самостійної роботи становлять 60 год.

№ з/п	Самостійна робота здобувачів	Кількість годин СРЗ
1	Підготовка до аудиторних занять: пошук та аналіз матеріалів для практичних завдань, зокрема, до дискусій за темами, вирішення практичних ситуаційних, аналітичних завдань та кейсів	30
2	Підготовка презентацій та доповідей з проблемних питань	12
3	Підготовка до опрацювання тестових завдань	10
4	Підготовка до написання модульної контрольної роботи	2
5	Підготовка до заліку	6
Усього		60

Політика та контроль

8. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, частина рейтингу здобувача формується через участь у заходах на практичних заняттях, а саме за участі у виконанні ситуаційних завдань, аналізі проблемних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття знижує можливість здобувача отримати рейтингові бали. Рекомендовано дотримуватись розкладу занять, а при запізненні більше ніж на 15 хв., долучатись до другої частини заняття (після перерви).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес здійснюється у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі (<https://profkom.kpi.ua/reglament-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-distantsiynomu-rezhimi>) та Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>). У режимі дистанційного навчання заняття відбуваються у вигляді онлайн-конференції на платформі Zoom або Meet. Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Правила поведінки на заняттях. На заняттях слід дотримуватись норм етичної поведінки визначених у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>). На території університету здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>). В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях, а також під час проведення занять у формі відеоконференції, користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі і тільки для пошуку необхідної для виконання завдань інформації, у т.ч. в інтернеті. Під час дистанційного режиму навчання слід використовувати інформацію розміщену на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» / Електронний кампус. Активність, опрацювання та підготовка аналітичних матеріалів за результатами опрацювання лекційного матеріалу, аналітичних доповідей та навчально-дослідних завдань є запорукою успішного освоєння матеріалу та формування відповідних програмних результатів.

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків. Під час вивчення дисципліни можливі позааудиторні заняття, що включають відвідування науково-практичних заходів, лекторів, тренінгів в межах тематики дисципліни. Для опанування і поглиблення практичних навичок для спільного проведення занять можуть бути запрошені професіонали-практики (стейкхолдери).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті

(<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів. Заохочувальні бали здобувач може отримати за участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни або за поглиблене вивчення окремих тем, результати якого представлені у вигляді наукових тез, есе, презентації, наукової статті тощо. Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів здійснюється згідно з Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів.

Поточний контроль проводиться як оцінювання результатів навчання здобувачів на основі поопераційного контролю та накопичення рейтингових балів за виконання завдань у процесі навчання відповідно до РСО.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр і передбачає проведення модульної контрольної роботи (поділеної на 2 частини), яка здійснюється у вигляді письмової контрольної роботи, що містить тестові та аналітичні завдання. Умовою отримання позитивної оцінки з календарного контролю з навчальної дисципліни є значення поточного рейтингу здобувача не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час проведення такого контролю.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку за РСО-1 (першого типу), що передбачає оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача впродовж семестру, передбачених заходами поточного контролю. Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Політика дедлайнів та перескладань. Модульну контрольну роботу складають лише у призначений день, визначений структурно-логічною побудовою курсу. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин є причиною відсутності балів за ці контрольні заходи. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Здобувач/здобувачка, у якого/якої за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Політика щодо академічної доброчесності. Обов'язковою умовою виконання завдань з освітньої компоненти є дотримання політики та принципів академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>), які, у тому числі, викладено у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>). У разі виявлення дублювання робіт, плагіату роботи здобувачі отримують нульовий рейтинг. У разі виявлення неналежних посилань за

результатами перевірки наявності запозичень, індивідуальні завдання не оцінюються і повертаються здобувачу/здобувачці на доопрацювання.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту (далі, ШІ) регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на ШІ як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з інших авторитетних джерел. Усі випадки використання ШІ для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так й інших інструментів ШІ. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

9. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи PCO-1 (першого типу) згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Стартовий рейтинг (протягом семестру) включає бали, які здобувач вищої освіти отримує за: виконання завдань по практичним заняттям; виконання ситуаційних та творчих завдань, виконання рейсових завдань, відповіді; підготовку презентацій, виконання модульної контрольної роботи.

9.1. Поточний контроль

9.1.1. Доповіді на практичних заняттях – передбачає доповіді з проблемних питань з презентацією результатів (рейтинговий бал 5, орієнтовна кількість заходів 2):

- 5 балів – завдання виконано у повному обсязі, усі елементи є обґрунтованими та якісно представленими;
- 4 бали – наявні певні недоліки у підготовці та/або виконанні завдання, які суттєво не впливають на його результат;
- 3 бали – завдання виконано з певними помилками, що мають вплив на обґрунтування результату;
- 2 бали – виконання завдання містить значні помилки або виконане частково;
- 0 балів – завдання не виконане.

9.1.2. Тестування – протягом семестру проводиться тестування після вивчення тем курсу (рейтинговий бал 10, кількість заходів - 3):.

9.1.3. Опрацювання кейсів та ситуаційних завдань (рейтинговий бал 2, орієнтовна кількість заходів 15):

- 2 бали – відповідь обґрунтована;
- 1 бали – доповнення до відповідей інших студентів;
- 0 балів – пасивність.

9.1.4. Командні заходи – протягом семестру передбачено виконання завдань, які спрямовані на розвинення командної взаємодії (рейтинговий бал 5, орієнтовна кількість заходів 3):.

9.1.5. Модульна контрольна робота

- виконується після вивчення теми 9 (рейтинговий бал – 15, кількість заходів – 1).
- МКР передбачає:
- надання відповіді на 30 тестових питань (рейтинговий бал за кожну правильну відповідь – 0,5);

9.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

1 календарний контроль – умова отримання атестації: поточний рейтинг здобувача не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час проведення контролю.

2 календарний контроль - умова отримання атестації: поточний рейтинг здобувача не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час проведення контролю. Складено модульну контрольну роботу.

9.3. Семестровий контроль (залік)

Умовою допуску до заліку є виконання практичних завдань, опрацювання тестових завдань та модульної контрольної роботи. Залік отримується здобувачем без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі.

Розрахунок балів за виконання завдань залікової контрольної роботи:

9.3.1. Теоретичне питання охоплює теоретичний матеріал наскрізно за темами і має на меті виявити набуті знання студента та його здатність ними оперувати, а також рівень знання матеріалу в цілому. Білет містить 3 питання (рейтинговий бал 10):

10 балів -- повна відповідь;

9-8 балів -- достатньо повна відповідь чи з незначними неточностями;

6- 7 бали -- неповна відповідь;

4-5 балів -- незначні помилки;

0-3 балів – не відповідає вимогам.

9.3.2. Тестові завдання (30 завдань) демонструють глибину знань про теоретичні засади дисципліни. Тестові завдання, подані в заліковому білеті, належать до тестів закритої форми і передбачають декілька запропонованих відповідей, з яких обирається одна правильна, за кожне тестове завдання:

1 бал відповідь вірна;

0 балів відповідь невірна

9.3.3. Ситуаційне завдання. Передбачає виконання двох завдань, за кожне завдання 10 балів:

10 балів - продемонстровано знання матеріалу і вдало його застосовано для аналізу та доведення ситуаційного завдання, наведено висновки з застосуванням набутих знань та вмінь;

8-9 балів- ситуаційне завдання пояснене вірно, логічно, однак не наведено висновків за результатами або допущено помилки у твердженнях, поясненнях або доведенні;

5-7 балів ситуаційне завдання виконане, але визначене рішення не містить чітких обґрунтувань відповідних набутих навичкам пройденому курсу;

3-4 бали - завдання виконане на основі припущень;

0-2 бали – завдання не відповідає вимогам, не виконано.

9.3.4. Виконання двох аналітичних завдань відкритого типу (рейтинговий бал 10):

10 балів -- повна відповідь;

9-8 балів -- достатньо повна відповідь чи з незначними неточностями;

6- 7 бали -- неповна відповідь;

4-5 балів -- незначні помилки;

0-3 балів – не відповідає вимогам.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів (R) оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом, к.пед.н., доцентом, Перміною Світланою Олександрівною